

Құрметті қала тұрғындары!

Халық қатысатын бюджетті іске асыру Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2014 жылғы 31 қазандағы № 470 бұйрығымен бекітілген **жергілікті бюджеттердің жобаларын әзірлеу қағидаларына** сәйкес жүзеге асырылады.

(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 10 желтоқсанда № 9950 тіркелді)

2-1 Тарауына сәйкес Халық қатысатын бюджетті іске асыру:

1. Халық қатысатын бюджет – азаматтардың жергілікті бюджет қаражатын бөлу мүмкіндігіне қатысуы.

Жобалық ұсыныс – Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін Қазақстан Республикасы азаматы дайындаған және берген, іске асырылуы әкімдіктің (әкім аппаратының) құзыретіне жататын және осы Қағидалардың талаптарына сәйкес ресімделген құжат. Үлгілік жобалық ұсыныстарды әкімдік (әкім аппараты) ресми интернет-ресурста орналастырады.

Дауыс беру – әкімдіктің (әкім аппаратының) интернет-ресурсында электронды түрде дауыс беру жолымен жобалық ұсыныстар арасында жеңімпаздарды анықтау процесі.

2. Халық қатысатын бюджет республикалық, облыстық маңызы бар қалаларда және астанада іске асырылады. Бұл ретте аудандары бар республикалық маңызы бар қалаларда, астанада және аудандары бар облыстық маңызы бар қалаларда халық қатысатын бюджеттер қаладағы **аудандар деңгейінде ғана** іске асырылады.

3. Қаладағы аудан әкімінің аппараты тиісті аумақ тұрғындарының жобалық ұсыныстарын қарауды, іріктеуді және шешім қабылдауды жүзеге асыру үшін **Сараптамалық кеңес** құрады және **Сараптамалық кеңестің қызметі тәртібін** анықтайды.

4. Халық қатысатын бюджет шеңберінде келесі **іс-шаралар** дауыс беруге шығарылады және әкімдік (әкім аппараты) іске асырады:

- 1) аумақты көгалдандыру;
- 2) тротуарларды жайластыру;
- 3) тротуарларды, пандустарды, арықтарды салу және жөндеу;
- 4) ортақ пайдалану орындарын құру, жөндеу және жарықтандыру (саябақтар, скверлер, жаяу жүргіншілер аймақтары және өзге де объектілер);
- 5) бордюрларды, брусчаткаларды, тіреуіш қабырғаларды жөндеу;
- 6) қоқыс тастайтын жерлерді жою;
- 7) ортақ пайдалану орындарында күркелер, орындықтар, урналар және балалардың ойнауы және ересек тұрғындардың демалуы үшін жабдықтар мен конструкциялар орнату және жөндеу;
- 8) аула аумақтарында және ортақ пайдалану орындарында спорттық (жаттығу алаңдарын, футбол, баскетбол, волейбол алаңдарын), балалар ойын алаңдарын орнату, жөндеу және жарықтандыру.

5. Беру кезінде бір жобалық ұсынысты іске асырудың шекті құны облыстық маңызы бар қаладағы аудан үшін ағымдағы қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің ***оның еселенген мөлшерінен аспауы тиіс.***

6. Әкімдік (әкім аппараты) ресми интернет-ресурсында және бұқаралық ақпарат құралдарында жобалық ұсыныстарды қабылдау туралы ақпаратты орналастырады.

Тиісті елді мекендердің тұрғындарынан жобалық ұсыныстарды жинау әкім аппаратының сайтында белгіленген мерзімде жүзеге асырылады.

7. Облыстық маңызы бар қала бюджетінің қаражаты есебінен іске асыруға ұсынылатын жобалық ***ұсыныстарға қойылатын талаптар:***

- 1) ортақ пайдалану объектісі;
- 2) тиісті аумақтар тұрғындары үшін өзектілігі;

Бұл ретте оларды бір қаржы жылы ішінде іске асыру мүмкіндігі бар жобалық ұсыныстар басым болып табылады.

8. Жобалық ұсыныстарды ***қабылдау мерзімінің аяқталу қорытындысы бойынша***, келіп түскен жобалық ұсыныстарды Сараптамалық кеңес Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес әкімдік (әкім аппараты) іске асыру құзыреттілігінің болуы мәніне талдауды жүзеге асырады.

9. Іске асырылуы осы Қағидалардың 4, 5, 7 және 8-тармақтарында көрсетілген талаптарға сәйкес келетін жобалық ұсыныстарды әкімдік (әкім аппараты) ***дауыс беруді өткізу үшін*** ресми интернет-ресурсында және бұқаралық ақпарат құралдарында орналастырады.

Бұл ретте:

- 1) тұтас емес, фрагменттік сипаты бар (элементтердің бірін орындау болашақта қосымша элементтерді іске асыруды талап етеді);
- 2) тиісті елді мекеннің даму басымдықтарына сәйкес келмейді;
- 3) жеке коммерциялық сипаттағы ұсыныстарды іске асыруды көздейтін жобалық ұсыныстар дауыс беруге жіберілмейді.

10. Тиісті елді мекендердің кәмелетке толған тұрғындары ұсынылған жобалық ұсыныстар бойынша ресми интернет-ресурсында ***электрондық түрде дауыс беруді*** жүзеге асырады.

11. Дауыс беру рәсімі аяқталғаннан кейін әкімдік (әкім аппараты) ***дауыс беру нәтижелерін*** шығарады.

Дауыс беру нәтижесі негізінде Сараптамалық кеңес тиісті шешім шығарады.

Бұл ретте тиісті елді мекендердің 10-нан кем тұрғыны дауыс берген жобалық ұсыныстар іске асырылуға жіберілмейді.

Дауыс беру нәтижелері мен Сараптамалық кеңестің шешімі әкімдіктің (әкім аппаратының) интернет-ресурсында және бұқаралық ақпарат құралдарында жариялануға жатады.

12. Сараптамалық кеңестің шешімі негізінде әкімдік (әкім аппараты) өз құзыреті шегінде жобалық ұсыныстарды іске асыруға кіріседі.

Жобалық ұсыныстарды іске асыру жөніндегі бюджеттік өтінімдерді жергілікті бюджеттік бағдарламалардың әкімшілері кезекті қаржы жылына бюджет заңнамасына сәйкес жасайды.

13. Жобалық ұсыныстарды іске асыру барысы туралы, сондай-ақ оларды іске асыру қорытындылары туралы ақпарат тоқсан сайын, есепті айдан кейінгі айдың 10-ы күнінен кешіктірілмей әкімдіктің (әкім аппаратының) интернет-ресурсында міндетті түрде орналастырылуға жатады.

Қоғамдастық, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері және тұрғындар жобалық ұсыныстардың іске асырылу барысымен танысуға және мониторингті жүзеге асыруға құқығы бар.

14. Әкімдік (әкім аппараты) ресми интернет-ресурсында және бұқаралық ақпарат құралдарында жобалық ұсыныстарды іске асыру және оларды қаржыландыруға байланысты құралдарды пайдалану туралы ақпаратты жаңартады.

15. Аудан әкімі халықпен кездесу барысында оларды халық қатысатын бюджеттер шеңберінде іске асырылып жатқан жобалық ұсыныстар туралы хабардар етеді.

Уважаемые жители!

Реализация бюджета народного участия осуществляется в соответствии с **Правилами разработки проектов местных бюджетов**, утвержденных Приказом Министра финансов Республики Казахстан от 31 октября 2014 года № 470 «Об утверждении Правил разработки проектов местных бюджетов» (Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 10 декабря 2014 года № 9950) .

Согласно Главы 2-1. Реализация бюджета народного участия

1. Бюджет народного участия – это участие граждан в распределении средств местного бюджета.

Проектное предложение – документ, подготовленный и поданный гражданином Республики Казахстан не противоречащий законодательству Республики Казахстан, реализация которого относится к компетенции акимата (аппарат акима) и оформленный согласно требованиям настоящих Правил. Типовые проектные предложения размещаются акиматом (аппаратом акима) на официальном интернет-ресурсе.

Голосование – процесс определения победителей, среди проектных предложений, путем голосования в электронном виде на интернет-ресурсе акимата (аппарата акима).

2. Бюджет народного участия реализуется в городах республиканского, областного значения и столице. При этом в городах республиканского значения, столице и в городах областного значения, у которых имеются районы, бюджеты народного участия реализуются только **на уровне районов в городе**.

3. Аппарат акима района в городе для осуществления рассмотрения, отбора и принятия решений по проектным предложениям жителей соответствующих территорий создает **Экспертный совет и определяет порядок деятельности Экспертного совета**.

4. В рамках бюджета народного участия выносятся на голосование и реализуются аппаратом акима следующие **мероприятия**:

- 1) озеленение территории;
- 2) обустройство тротуаров;
- 3) строительство и ремонт тротуаров, пандусов, арыков;
- 4) создание, ремонт и освещение мест общего пользования (парки, скверы, пешеходные зоны и иные объекты);
- 5) ремонт бордюра, брусчатки, подпорных стен;
- 6) ликвидация свалок;
- 7) установка и ремонт беседки, скамьи, урны, оборудования и конструкции для игр детей и отдыха взрослого населения в местах общего пользования;

8) установка, ремонт и освещение спортивных (тренажерных площадок, футбольных, баскетбольных, волейбольных полей), детских игровых площадок на дворовых территориях и в местах общего пользования.

5. Предельная стоимость реализации одного проектного предложения на момент подачи, для района в городе областного значения, **не должна превышать десяти тысячи кратного размера** месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете на текущий финансовый год.

6. Аппарат акима размещает информацию о приеме проектных предложений на официальном интернет-ресурсе и в средствах массовой информации.

Сбор проектных предложений от жителей соответствующих населенных пунктов осуществляется в установленный срок на сайте аппарата акима.

7. Требования к проектным предложениям, предлагаемым к реализации за счет средств бюджета города областного значения:

- 1) объект общего пользования;
- 2) актуальность для жителей соответствующих территорий.

При этом, приоритетными являются проектные предложения с возможностью их реализации в течение одного финансового года.

8. По итогам окончания срока приема проектных предложений, Экспертным советом осуществляется анализ поступивших проектных предложений на предмет наличия компетентности их реализации аппаратом акима в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

9. Проектные предложения, реализация которых соответствует требованиям, указанным в пунктах **4, 5, 7 и 8**, размещаются аппаратом акима на официальном интернет-ресурсе и в средствах массовой информации **для проведения голосования.**

При этом, не допускаются к голосованию проектные предложения которые:

- 1) не являются целостными, а имеют фрагментарный характер (выполнение одного из элементов в будущем потребует реализации дополнительных элементов);
- 2) не соответствуют приоритетам развития соответствующего населенного пункта;
- 3) предусматривают реализацию предложений частного коммерческого характера.

10. Жителями соответствующих населенных пунктов, достигшими совершеннолетнего возраста, **осуществляется голосование в электронном виде** на официальном интернет-ресурсе по представленным проектным предложениям.

11. После окончания процедуры голосования аппаратом акима подводятся **результаты голосования.**

На основе результата голосования Экспертный совет выносит соответствующее решение.

При этом, к реализации не допускаются проектные предложения, за которые проголосовало менее 10 жителей соответствующих населенных пунктов.

Результаты голосования и решение Экспертного совета подлежат к опубликованию на интернет-ресурсе аппарата акима и в средствах массовой информации.

12. На основании решения Экспертного совета аппарат акима района в городе в пределах своей компетенции приступает к реализации проектных предложений.

Бюджетные заявки по реализации проектных предложений составляются администраторами местных бюджетных программ в соответствии с бюджетным законодательством на очередной финансовый год.

13. Информация о ходе реализации проектных предложений, а также об итогах их реализации будет размещена на интернет-ресурсе аппарата акима ежеквартально, не позднее 10 числа месяца следующего за отчетным.

Представители общественности, средств массовой информации и жители вправе ознакомиться и осуществлять мониторинг за ходом реализации проектных предложений.

14. Аппарат акима обнародует информацию о реализации проектных предложений и использовании средств, связанных с их финансированием, на официальном интернет-ресурсе и в средствах массовой информации.

15. Аким района в ходе встречи с населением информирует о реализуемых проектных предложениях в рамках бюджетов народного участия.